

ASPECTE PRIVIND ABSORBTIA FONDURILOR EUROPENE

ISSUES EUROPEAN FUNDS ABSORPTION

GANEA Ana-Maria, sef lucrari dr.ing. UTCB, Departament Constructii Metalice, Management si Grafica Inginereasca, Colectiv Management, amganea@gmail.com
GANEA Catalin, ing., SC METROUL SA, cganea1973@yahoo.com

Rezumat: Scopul politicii se coeziune si implementarea fondurilor structurale. Factorii ce influenteaza absorbtia fondurilor externe si ratele curente de absorbtie pe programe operationale.

Cuvinte cheie: absorbtia fondurilor externe, rate curente de absorbtie, programe operationale.

Abstract: The purpose of cohesion policy and implementation of structural funds. Factors that influence the absorption of external funds and current absorption rates on operational programs

Keywords: foreign funds absorption, current rates of absorption, operational programs.

1. INTRODUCERE

Scopul politicii de coeziune si implicit a implementarii fondurilor structurale este acela de transformare si modernizare a economiilor regiunilor si tarilor Uniunii Europene slab dezvoltate, in vederea pregatirii lor pentru concurenta pe piata unica si intrarea in zona euro.

Cu toate ca in ultima perioada (3-4 ani) s-a produs o crestere semnificativa a valorii lucrarilor de investitii avand partial finantare din fondurile europene, nu s-a putut ajunge la o valoare multumitoare.

Potrivit datelor Ministerului Fondurilor Europene, in perioada 1 ianuarie - 30 iunie 2015, autoritatile romane au cerut Comisiei Europene sa-i deconteze cheltuieli de 490 de milioane de euro, reprezentand 3,01% din totalul fondurilor structurale si de coeziune pe care tara le are la dispozitie in perioada de programare 2007-2013^[1].

Astfel, Romania a ajuns la o rata de absorbtie a fondurilor structurale si de coeziune de 54,82%, in perioada 2007 - iunie 2015. In bani, aceasta inseamna ca tara a cheltuit in proiectele europene (prin diversi beneficiari publici si privati) suma de 10,44 miliarde de euro. Din acesti bani, Comisia Europeana a rambursat deja Romaniei suma de 9,74 miliarde de euro, adica 51,1% din totalul pus la dispozitia tarii pentru perioada de programare 2007-2013.

In primele 6 luni ale anului 2015, Romania a primit de la Comisia Europeana rambursari reprezentand un avans de 6,21 puncte procentuale in absorbtia fondurilor structurale si de coeziune, in mare parte in urma cererilor de rambursare transmise anterior.

In luna iunie 2015, Romania a "reusit" o absorbtie de 0,4%, bani cheltuiti in proiecte si ceruti spre decontare.

Absorbtia fondurilor structurale si de coeziune este ingreunata si de intreruperea unor programe operationale ale Romaniei, din cauza suspiciunilor de fraudă sau iregularitati in cheltuirea banilor europeni.

Avand o privire de ansamblu asupra derularii lucrarilor de investitii din aceasta perioada si urmarind din punct de vedere managerial evolutia acestora, se pot trage o serie de concluzii referitor la slaba absorbtie a fondurilor.

Analiza efectuata a luat in considerare etapele de realizare ale unei investitii din fonduri centralizate, cu fazele obligatorii din legislatia romaneasca, faze parcurse prin autoritatile nationale, pornind de la Autoritatea Locala pana la nivelul Guvernului. Sistemul birocratic face ca aceste etape sa se desfasoare cu mare dificultate si consum de timp - factori care au ca efect tergiversarea absorbtiei.

2. FACTORII CARE INFLUENTEAZA DERULAREA INVESTITIEI:

Propunerea si respectiv lansarea unui proiect impune inainte de orice cunoasterea obiectivelor proiectului, modul de utilizare a rezultatelor proiectului pe intreaga lor durata de viata tinand cont de mediul extern al proiectului in care rezultatele vor putea fi situate. Realizarea unui proiect impune in primul rand o interactiune corecta intre parametri tehnico-economici ai acestuia si o buna conexiune cu tehnologiile noi. Trebuie avut in vedere o buna analiza a vitezei de lucru in cadrul proiectului si rapiditatea cu care se adopta deciziile la momentele importante in timpul derularii proiectului.

Realizarea proiectului impune, trecerea lui prin toate etapele ciclului de viata.

Etapa de *Identificare, Analiza, Formulare* cuprinde urmatoarele:

- Stabilirea obiectivelor generale;
- Analiza situatiei existente;
- Identificarea necesitatilor;
- Analiza necesitatilor;
- Stabilirea prioritatii acestor necesitati;
- Decizia daca un proiect este oportun;
- Definirea idei proiectului;
- Consultarea cu potentialii beneficiari^[2]

Etapa de *Pregatire, Estimare* (functie de criteriile stabilite), *Asumare* cuprinde urmatoarele:

- Specificarea obiectivelor si rezultatelor;
- Identificarea resurselor disponibile pentru proiect;
- Identificarea resurselor necesare pentru proiect;
- Distributia proiectului pe activitati;
- Conceperea formei finale si planificarea proiectului.

Etapa de *Implementare, Monitorizare, Raportare* cuprinde urmatoarele:

- Mobilizarea resurselor pentru fiecare sarcina si obiectiv;
- Marketingul proiectului - comunicarea continua cu comitetul decizional si potentiali beneficiari privind:

- asteptarile acestora legate de proiect si cum evolueaza acestea in timpul implementarii proiectului;
- furnizarea de informatii despre dezvoltarea proiectului pe tot parcursul desfasurarii acestuia;
- adaptarea conceperii si implementarii proiectului functie de asteptarile potentialilor beneficiari;
- Monitorizare permanenta si forme de raportare (ofera informatia necesara unui management corespunzator);
- Identificarea problemelor;
- Identificarea esecurilor si solutiilor care sa conduca la eliminarea acestora (prin negociere, inlocuirea persoanelor responsabile, o evaluare independenta sau in cazuri extreme prin oprirea proiectului);
- Modificarea rezultatelor planificate si obiectivelor proiectului cu unele posibil de realizat.

Etapa de Evaluare finala cuprinde urmatoarele:

- Evaluarea indeplinirii integrale de catre contractor a sarcinilor incredintate (se face de obicei de catre o structura de evaluare independenta de contractor sau autoritatea contractanta);
- Identificarea celor mai bune solutii pentru proiecte viitoare pe baza experientei castigate;
- Identificarea resurselor necesare pentru viitor (se are in vedere corectarea aprecierii acestora functie de suficienta sau insuficienta acestora in proiectul desfasurat);
- Identificarea necesitatilor pentru proiecte viitoare.

3. CONCLUZII

In toata perioada de parcurgere a acestor etape finantarea se face cu dificultate, termenul de plata fiind de regula 72 de zile de la acceptarea Situatiei Interimare de Lucrari, a carei contravaloare trebuie sa fie suportata de Beneficiar, dupa care se realizeaza rambursarea sumelor de la Ministerul Dezvoltarii. Pentru finantare Beneficiarul, trebuie sa obtina o linie de credit - consumatoare de costuri.

TOPUL absorbtiei pe ministere, in bani primiti de la Uniunea Europeana, in perioada 2007- iunie 2015 :

1. PO Dezvoltarea Capacitatii Administrative (Ministerul Dezvoltarii Regionale si Administratiei Publice): in primele 6 luni ale anului 2015 inregistreaza un avans de 9,18%. Rata curenta: 81,20 %.
2. PO Asistenta Tehnica (Ministerul Fondurilor Europene): in primele 6 luni ale anului 2015 inregistreaza un avans de 17,15%. Rata curenta: 62,24%.
3. Programul Operational Regional (Ministerul Dezvoltarii Regionale si Administratiei Publice): in primele 6 luni ale anului 2015 a inregistrat un avans de 7,09%. Rata de absorbtie curenta este de 62,22%.

4. POS Transport (gestionat in prezent de Ministerul Fondurilor Europene, dar a fost la Ministerul Transporturilor timp de aproape 8 ani): pe primele 6 luni ale anului 2015 inregistreaza un avans de 8,89%. Rata de absorbtie curenta: 58,79%.

5. POS Cresterea Competitivitatii Economice (gestionat in prezent de Ministerul Fondurilor Europene, dar a fost la Ministerul Economiei mai bine de 7 ani): in primele 6 luni ale anului 2015 a inregistrat un avans de 4,73%. Rata curenta de absorbtie este de 53,63%.

6. Programul Operational Sectorial (POS) Mediu (gestionat in prezent de Ministerul Fondurilor Europene, dar a fost la Ministerul Mediului timp de aproape 8 ani): in primele 6 luni ale anului 2015 are 4,59%. Rata curenta de absorbtie este de 44,37%.

7. POS Dezvoltarea Resurselor Umane (gestionat in prezent de Ministerul Fondurilor Europene, dar a fost la Ministerul Muncii timp de peste 7 ani): in primele 6 luni ale anului 2015 inregistreaza un avans de 4,85%. Rata de absorbtie curenta este 33,3%.

BIBLIOGRAFIE

[1]. www.comisarul.ro

[2]. Coordonator Prof.univ.dr.MSc.Ing. **OPRAN C.** – *Managementul proiectelor – note de curs Scoala Nationala de Studii Politice si Administrative, Bucuresti 2002, pg. 44 - 45*